

UTRIP ŽIVLJENJA V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH • UTRIP ŽIVLJENJA V KRAJEVN

PRAZNIK VRHOVC IN BRDA

Spomin na zločin še živi

Prebivalci krajevnih skupnosti Brdo in Vrhovci praznujejo 23. julija svoj praznik. Na ta dan se spominjo leta 1942, ko so podivjani črnosrajčniki požigali in pobijali po tedanjem Brdu. Tako so skušali maščevati dva padla grenadirja italijanske vojske. V resnici pa je bil to samo izgovor, da so se lahko maščevali nad ljudmi, ki so se odločili in z vsem srcem podpirali narodnosvobodilno gibanje. To pa v najtežjih trenutkih prebivalcev Brda ni pozabilo na njih. Kmalu po odhodu fašistov je gibanje začelo zbirati pomoč. Na Brdo je začela prihajati hrana, obleka, obutev in drugo. »Pogorelici so tako sami občutili, da so se odločili za pravo stran, za stran, ki ji je dragocen vsak posameznik in za katerega je poskrbela tudi v najhujših časih.

Krajanj obeh krajevnih skupnosti so se že pred

leti dogovorili, da bodo krajevni praznik praznovali vsako leto v drugi KS. Tako ga bodo letos na Vrhovcih. Proslava bo 20. julija ob 18. uri pred spomenikom padlih borcev pred osnovno šolo Vlada Miklavca. Najbolj delovnim krajanom bodo podelili bronasta znamenja OF in pisna priznanja KS. Za kulturni program pa bodo poskrbeli učenci osnovne šole, recitatorji KUD Brdo-Vrhovci in članice pevskega zbora tega društva, ki so po dolgem premoru znova začele pridno vaditi in se bodo predstavile prvič v novi zasedbi ter novim programom.

Slavnostno razporežje krajanov Vrhovc pa bo nekoliko skaljeno, saj so pričakovali, da bodo na ta dan odprli novo kanalizacijo na zgornjih Vrhovcih. Dela so se nekoliko zavlekla in jo bodo odprli kasneje.

IZ KS BREZOVICA

Proti spalnim naseljem na obdelovalni zemlji

Med tistimi krajevnimi skupnostmi, ki od bližine Ljubljane nimajo kaj dosti, je tudi Brezovica. O življenju in težavah, s katerimi se v krajevni skupnosti srečujejo, smo se pogovarjali s predsednikom skupščine KS Janezom Tomšičem, predsednikom sveta KS Antonom Šebenikom, predsednikom krajevnih konference SZDL Martinom Isteničem, predsednikom OO ZK Tonetom Slobodnikom, podpredsednikom skupščine KS Jancom Prebilom, podpredsednikom sveta KS Francjem Lenaršičem in predstavnico mladine Loti Zdešar.

»Ljubljana nas pozna le, kadar nas rabi,« so potoli škornj v en glas. Lani so sami poskrbeli za razširitev vodovodnega omrežja. Krajanj so opraviili več kot 2.000 prostovoljnih delovnih ur, nekaj denarja je prispevala občinska komunalna skupnost, nekaj pa krajevna skupnost. Položili so 300 metrov novega omrežja in obnovili okrog 3 kilometre omrežja. Tisti del Brezovice, ki dobiva vodo iz vodarne Brest, je posebno poleti slabo preskrbljen, ker je pritisk premajhen. Na Brezovici so uredili tudi novo vodovodno zajetje na meji z Vrhniko. Iz tega dobiva pitno vodo okrog 80 hiš.

Samo en prehod čez avtocesto!

Krajevna skupnost Brezovica meri 830 hektarov in ima štiri zaselke, v katerih živi nekaj več kot 1.600 ljudi. Med stvarmi, ki Brezovčane najbolj bolijo je to, da je nova avtocesta KS presekalala na polovico, čez avtocesto pa so kljub prošnjam krajanov in krajevnih skupnosti naredili le en prehod. Otroci zdaj hodijo v šolo kar pol ure namesto prejšnjih deset minut. Težko je kmetom in ostalim krajanom. Druga stvar, ki je precej razburila Brezovico je, da so zgradili novo obračališče za avtobuse mestnega potniškega prometa, da bi avtobusi obračali pri njih, ne na Dolgem mostu. Vsa stvar se je končala tako, da obračališče sameva, ker se o takem načinu prevoza krajanov in dijakov v Ljubljano niso mogli dogovoriti. Z avtobusnimi prevozi so sicer zdej, ko je konec pouka, zadovoljni, prej pa je bilo seveda veliko težje,

saj je bil avtobus iz vrhniške in logaške smeri vedno prepoln.

Brez kanalizacije, brez zadovoljive preskrbe

Preskrbo z vodo so si zdaj Brezovčani kar uredili, tudi telefonsko omrežje je zdej dovolj razvijano, čeprav se je bilo težko dogovoriti s pošto, da so smeli potegniti pošne vode po zraku in ni bilo treba polagati mednarodnih kablskih cevi, kar bi bilo seveda zelo drago. Od leta 1977 imajo tudi novo transformatorsko postajo, tako da tudi z elektriko ni težav. Po drugi strani pa kljub bližini Ljubljane nimajo kanalizacije, tako rekoč nič. Tudi ceste so neasfaltirane in le po eni – nekdanji glavni povezavi s Primorsko – je položeni asfalt. In seveda po tisti, ki pelje proti Podpečem.

Veliko težav imajo tudi zaradi slabe osnovne preskrbe. Pred drugo svetovno vojno, ko je bilo krajanov štirikrat manj, so bile v krajevni skupnosti tri trgovine z živili in ostalimi izdelki, zdaj pa imajo le eno in še tista je zelo majhna.

Pred tremi ali štirimi leti so v krajevni skupnosti legalizirali večino – več kot 100 – črnih gradenj. Lani so sprejeli delegati naše občinske skupščine urbanistični red za Brezovico ter Vnanje in Notranje Gorice. V krajevni skupnosti so s tem urbanističnim redom zaščitili praktično vso obdelovalno zemljo prve in druge kakovosti, saj je v KS veliko kmetov in tudi zaščitenih kmetij. Prav zdej pa se na Brezovici intenzivno trudijo, da bi ovrgli predloge pripravljavcev dolgoročnega načrta občin in mesta Ljubljane, ker je v gradivu zapisano, da naj bi do leta 2010 Brezovica kar polovico novih viških prebivalcev in nič drugega. Predvsem ne soglašajo s tem, da bi bilo treba zaradi tega pozidati veliko obdelovalne zemlje, poleg tega pa bi na ta način Brezovica postala še eno spalno naselje, saj industrije nima in je tudi v dolgoročnih razvojnih načrtih ni. In ne nazadnje so nova naselja načrtovana popolnoma ločeno od sedanega naselja, kar pomeni, da bi se razvijala nova območja, staroselci pa bi ostali tako kot so, z vsemi svojimi težavami in pomanjkljivo komunalno opremljenostjo.

M. K.

OB PRAZNOVANJU V VNANJH GORICAH

Kdaj bo obnovljena cesta?

9. julija 1942 so italijanski okupatorji aretirali 11 prebivalcev Vnanjih Goric, aktivistov osvobodilne fronte v tem kraju in tri ustrelili kot talce, ostalim pa je uspelo pobegniti. V spomin na ta dogodek praznujejo krajanj Vnanjih Goric 9. julija svoj krajevni praznik. Letos je bila prireditev v prepolni dvorani doma krajanov. Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik občinske konference SZDL Franc Krumberger. Ob tej priložnosti so v Vnanjih Goricah podelili tudi priznanja krajevnih skupnosti in bronaste znake osvobodilne fronte. Priznanje krajevnih skupnosti sta dobila osnovna organizacija ZSMS Vnanje Gorice, ki je v zadnjem času postala zelo aktivna ter Alojz JAPELJ.

Bronasti znak OF so podelili vzgojno varstveni enoti Marija Novak Vnanje Gorice ter Janku AMBROŽIČU.

V kulturnem programu so nastopali malčki iz vrta ter člani KUD iz Vnanjih Goric in sicer člani dramske sekcije in deklški pevski zbor. Tovariško srečanje, ki ga je po slovesnosti pripravilo Gasilsko društvo je trajalo do ranih jutranjih ur, saj je glasba utihnila šele po drugi uri po polnoči.

V krajevni skupnosti Vnanje Gorice živi že več kot 1400 ljudi v 342 gospodinjstvih. Imajo kar 24 čistih kmetov, skupno pa se s kmetijstvom v krajevni skupnosti ukvarja 54 gospodinjstev. Krajevna skupnost je v okviru II. samopriskevka dobila nov vrtec s 122 mesti za malčke, ki pa je že kar prepoln. Zasedenost vrtca je že kar 118-odstotna in največ povpraševanja je po mestih v jasličnih oddelkih. V vrtcu imajo dva, vendar sta povsem polna in zato že razmišljajo, kje bi dobili dodatne prostore, da bi kar največ otrokom omogočili organizirano otroško varstvo.

V Vnanjih Goricah se že dolga leta trudijo, da bi nekako prišli do nove ozioroma popravljene ceste skozi krajevno skupnost, vendar so bili do zdej vsi poskusi neuspešni. Poleg tega bi radi rešili tudi vprašanje železniških zapornic, saj gre po železnici, ki teče skozi krajevno skupnost vsak dan skoraj 50 vlakov, kar pomeni, da so zapornice spuščene tako rekoč pol dneva. Radi bi dobili avtomatične zapornice, da bi s tem vsaj nekoliko skrajšali čakanje pred tiri in zagotovili večjo varnost. Ročno dviganje in spuščanje zapornic je namreč lahko tudi usodno.

V KS STANE SEVER SO PROSLAVILI SVOJ PRAZNIK - 22. JUNIJ

Prireditiv kot le kaj

Potem ko je skupščina KS Stane Sever poleti 1982 sprejela sklep o uvedbi krajevnega praznika 22. junija, spomin na ta dan leta 1941, ko je bil v uti na Cesti dveh cesarjev ustanovni sestanek rajonskega komiteja KPS za Vič, so krajanj letos drugič praznovali svoj praznik ter se po uradni proslavi poveselili ob dobri glasbi, srečolovu, jedadi in pijači vse do trde noči.

Za kakih tisoč krajanov, kolikor se jih je v soboto 23. junija srečalo od poldneva pa do noči na travniku na koncu Tomažičeve ulice, je bil dan

Jožeta Bajdeta, nato pa je praznovanje izzvenelo čez poldne do mraka in dežja ob zvokih odličnega vojaškega ansambla »Ivan Cankar« iz istoimenske vrhniške vojašnice, pa ob golažu, čevapčičih, domačem vinu in hladnem pivu, predvsem pa ob srečolovu, ki je pritegnil mlado in staro, tako da je bil glavni dobitnik – žensko kolo – oddan, preden se je pravzaprav šele nabrala glavna množica obiskovalcev.

Predsednik Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik Maks Klanjšek (desno) prevzema priznanje KS Stane Sever.

Samoupravni organi KS Stane Sever na čelu s skupščino so letos sprejeli sklep o uvedbi PRIZNANJA KS STANE SEVER, ki ga bo odselej skupščina podeljevala vsako leto posameznikom in delovnim organizacijam za poseben prispevek k razvoju krajevnih skupnosti. Prvo priznanje, ki so ga tudi simbolično oštevilčili z zaporedno številko ena, so na prireditvi ob svojem prazniku podelili SKUPŠČINI OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK v znak zahvale za vso pomoč in razumevanje, ki ju je bila mlada KS Stane Sever v minulih štirih letih deležna od skupščine naše občine.

Sicer pa so priznanja prejeli še: DO Plutal, Milan Buh, Franc Kovačič, Ivo Horvat, Slavka Hrovat in Milan Merlak.

vsekakor nekaj posebnega, česar v tej krajevni skupnosti niso ravno navajeni. Začelo se je ob 11.30 s slavnostnim govorom in podelitvijo letos uvedenih priznanj krajevnih skupnosti ter bronastih značkov OF, nadaljevalo s prijetnimi nastopi cibanov iz VVO Malči Belič I, malih pevcev iz Osnovne šole Franc Leskošek-Luka in recitatorja

Pionirji, a že veliki pevci – učenci OŠ Franc Leskošek-Luka so zapeli prav ubrano. (Foto: Drago Pečenik)

ditev izvedli brez »pomoči« gostincev, marveč povsem prostovoljno, aktivistično, s svojim delom. To jim je v celoti uspelo, čisti dohodek pa bodo uporabili za prihodnje podobne prireditve – za ureditev stalne fotografske razstave o življenju in delu velikega igralca Staneta Severja, ki se je rodil na območju sedanje KS Stane Sever, za obdaritev najmlajših ob dedku Mrazu, praznovanje dneva žena; ostanek, če ga bo še kaj, bodo začetna sredstva za podobno prireditev prihodnje leto.

Poseben dogodek v sklopu praznovanja je bil tudi izid 2. številke krajevnega Glasila. List, pripravljen na 16 straneh, je prejelo vsako gospodinjstvo in bralec je lahko ugotovil, da najde na njegovih straneh pravzaprav vse tiste najpomembnejše informacije, ki ga kot krajana utegnejo zanimati. Pri tem je treba posebej poudariti, da je izdajo Glasila denarno omogočila vrsta organizacij združenega dela iz KS Stane Sever in tudi izven nje ter nekaj zasebnikov, kar je gotovo

vravno vse pohvale. Tako so vsi skupaj – pripravljalni odbor, vrsta sodelavcev, ki so pomagali neposredno na prireditvi, med njimi tudi skupina

Na prireditvi ob krajevnem prazniku KS Stane Sever je krajevna konferenca SZDL podelila tudi letošnje bronaste značke Osvobodilne fronte, ki so jih prejeli: KO ZB NOV, Janez Bajde, Boris Belina, Janez Brank, Ladislav Černoš, Nikolaj Jean, Drago Justin, Pavle Klaus, Roman Kristof, Janez Kukman, Drago Pečenik, Alojz Ribič, Ivan Rotar, Izudin Saračević, Igor Vidrih in Milica Zavašnik.

mladink in mladincev, omenjene delovne organizacije in zasebniki ter vsi, ki so prispevali dobitke za srečolov – pokazali, da je krajevna skupnost živ organizem, kjer je mogoče izpeljati tudi kar velike stvari ob kar najmanjših stroških.

MIROSLAV ULČAR